

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІАКИ «ПОЛТАВСЬКИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій

Кафедра фінансів та банківської справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Місцеві фінанси»

на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	2 курс
Освітня програма/спеціалізація	ОП «Фінанси і кредит», ОП «Фінанси, банківська справа і страхування»
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа і страхування
Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр, молодший бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Тимошенко О.В.

к.е.н.,

доцент кафедри фінансів та банківської справи

Контактний телефон	+38-095-515-55-80
Електронна адреса	ovt.timoshenko@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	Очна: середа, з 10.00 до 12.00, кафедра фінансів та банківської справи, ауд. 105 он-лайн: електронною поштою ovt.timoshenko@gmail.com
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи теоретичних знань з питань організації місцевих фінансів та набуття практичних навичок застосування інструментарію управління фінансовими ресурсами місцевого самоврядування виходячи із розмежування функцій і повноважень державних та місцевих органів влади
Тривалість	1 семестр, разом 150 годин (20 год. лекції, 40 год. практичні заняття, 90 год.самостійна робота)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; модульний контроль. Підсумковий контроль: ПМК (залік)
Базові знання	Наявність знань з основ фінансів, публічних фінансів, методики обчислення місцевих податків і зборів, інших професійних дисциплін
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР04. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР07. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.</p> <p>ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.</p> <p>ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p>	<p>ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)</p> <p>СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.</p> <p>СК 05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.</p>

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Специфіка організації місцевих фінансів та бюджетний процес на місцевому рівні		
ТЕМА 1. Сутність, складові та основи організації місцевих фінансів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 2. Фінансова політика місцевих органів влади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 3. Місцеві бюджети як основа фінансової бази місцевих органів влади	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 4. Бюджетний процес на місцевому рівні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Тематика індивідуальних аналітичних Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 5. Управління місцевими фінансами в Україні	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 6. Світовий досвід організації місцевих фінансів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Модуль 2. Особливості формування місцевих бюджетів та фінансів підприємств місцевого господарства		
ТЕМА 7. Формування дохідної бази місцевих бюджетів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою

Назва теми (лекції)	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
ТЕМА 8. Система видатків місцевих бюджетів	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 9. Фінансове вирівнювання та бюджетне регулювання	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 10. Організація фінансової діяльності підприємств місцевого господарства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
ТЕМА 11. Фінанси підприємств комунального господарства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою
Тема 12. Фінансова діяльність житлово-експлуатаційного комплексу	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Виконати завдання для самостійної роботи. Опрацювати матеріали, рекомендовані викладачем, за темою

Інформаційні джерела

Базові:

1. Бюджетний кодекс України: станом на 1 січня 2012 р. / Верховна Рада України. Офіц. Вид. К.: Парлам. вид-во, 2012. 240 с.
2. Васильєва Н. В., Гринчук Н. М., Дерун Т. М., Куйбіда В. С., Ткачук А. Ф. Місцевий бюджет і фінансове забезпечення об'єднаної територіальної громади: навч. посіб. К.: 2017. 119 с.
3. Гораль Л. Т., Спасів Н. Я., Мартинюк В. Ф., Маринчак Л. Р. Місцеві фінанси: навч. посіб. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2015. 350 с.
4. Господарський кодекс України: станом на 21 січня 2011 р. / Верховна Рада України. Офіц. вид. К.: Парлам. вид-во, 2011. 160 с.
5. Євдокімова М. О. Місцеві фінанси: навч. посіб. / ХНАУ ім. В. В. Докучаєва. Х., 2014. 343 с.
6. Європейська хартія місцевого самоврядування. Url: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_036
7. Жихор О. Б., Кириленко О. П., Тридід О. М. та ін. Місцеві фінанси: підручник / за ред. О. Б. Жихор, О. П. Кириленко; Ун-т банк. справи Нац. банку України. К.: УБС НБУ, 2015. 579 с.
8. Закон України «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» від 28 грудня 2014 р. № 79-VIII. Url: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/79-19>
9. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні від 1 квітня 2014 р. № 333-р. Url: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80>
10. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. Url: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-p>
11. Про схвалення Стратегії реформування системи управління державними фінансами на 2017–2020 роки. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 8 лютого 2017 р. № 142-р. Url: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249797370>

Додаткові:

12. Бондарук Т. Г. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні. Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. 2011. № 1. С. 56–66.
13. Волохова І. Фінансове вирівнювання в Україні: пошук ефективної моделі. Проблеми економіки. 2013. № 4. С. 324–330. Url: http://problecon.com/export_pdf/problems-of-economy-2013-4_0-pages-324_330.pdf
14. Лінтур І. В. Можливості оптимізації формування доходів місцевих бюджетів в умовах децентралізації. Url: <http://global-national.in.ua/archive/4-2015/181.pdf>
15. Луніна І. І. Місцеві бюджети України: пошук нових підходів до проведення реформ. Економіка України. 2015. № 3. С. 31–40.

16. Набатова Ю. О., Ус Т. В. Формування місцевих бюджетів в умовах децентралізації фінансових ресурсів. Url: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2015_5_68

17. Наконечний В. В. Основні світові моделі місцевого самоврядування: порівняльний аналіз. Теорія та практика державного управління. 2014. Вип. 1. С. 283–289. Url: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpdu_2014_1_42

18. Патицька Х. О. Фінансова децентралізація як основа формування самодостатніх територіальних громад. Ефективна економіка. Дніпровський державний аграрно-економічний університет. 2015. № 10. Url: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4412>

19. Пігуль Н. Г., Люта О. В. Зарубіжний досвід проведення децентралізаційних реформ. Глобальні та національні проблеми економіки. Випуск 9. 2016. Url: <http://global-national.in.ua/archive/9-2016/140.pdf>

20. Тарасенко Т. Проблема децентралізації в реформуванні місцевого самоврядування в Україні. Державне управління місцевого самоврядування. 2014. № 2 (21). С. 277–286.

21. Тарнай В. А., Карелін С. І., Корнилюк С. В. Кращі практики бюджетної прозорості та підзвітності органів місцевого самоврядування. К.: Центр політичних студій та аналітики, 2015. 64 с.

22. Титар А. О. Зарубіжний досвід планування та прогнозування доходів місцевих бюджетів. Управління розвитком. 2013. № 16 (156). С. 14–16.

23. Ткачук А. Ф. Латвія: довга дорога реформ. Робочі записки. К.: Легальний статус, 2015. 56 с.

24. Як провели реформу адміністративно-територіального устрою та місцевого самоврядування у Латвії. Url: <http://www.csi.org.ua/?p=4802>

25. Яценко Ю. О. Окремі аспекти впровадження програмно-цільового методу у бюджетний процес на рівні місцевих бюджетів. Фінанси України. 2013. № 7. С. 44–77.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Програмне забезпечення комп'ютерної підтримки вивчення навчальної дисципліни «Місцеві фінанси» передбачає:

1) виконання практичних завдань за окремими темами дисципліни з використанням автоматизації доступу до баз даних і знань, а також розв'язання конкретних професійних завдань. Практичні завдання зроблено у середовищі MS Office (MSWord, MSExcel, MSAccess, MSPowerPoint), MSFrontPage, VBA, що прості у використанні, мають зручний інтерфейс користувача. Результати виводяться на екран монітору, у разі необхідності - на принтер у вигляді тексту, таблиць тощо.

2) здійснення тестового контролю знань студентів за допомогою програмного засобу «OpenTest2.0». Тестування проводиться під час проведення занять (поточний контроль) і під час підсумкового контролю знань.

Політика вивчення навчальної дисципліни та її оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publicna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-6): відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); модульна контрольна робота (10 балів)	50
Модуль 2 (теми 7-12): відвідування занять (3 бали); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); модульна контрольна робота (10 балів)	50
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре